

M O N T E A L E G R E

MAANDBLAD ten dienste van de Gereformeerde Kolonie te Monte Alegre
Paraná -- Brasil

R e d a c t i e

M. B O S

A. N A P

R. N A U T A

Adres Redactie: Monte Alegre, Paraná, C.P. 71, Brasil.

Correspondentieadres in Nederland: R. J. Groenveld
Englumstraat 9
Oudehove, Gn.
Giro 982435.

Abonnementsprijs: In Brasil NCr\$ 3,35 per halfjaar

In Holland of elders: f. 5,50 of Am\$ 2,- per halfjaar.

Verschijnt maandelijks.

I N H O U D :

Pag. 2	Schriftoverdenking
" 3	Hoe het begon III.
" 5	Novidades do Brasil.
" 6	Brief uit het Moederland.
" 7	Mededeling.
" 8	Gedicht.
" 9	Zending.
" 11	Groet ds Braaksma.
" 11	Rubriek voor de Vrouw.
" 14	Jeugdrubriek.
" 14	Advertentie.

J U N I 1967

2e Jaargang, nr 6.

=====

S C H R I F T O V E R D E N K I N G

=====

H e t m a c h t e l o z e e n e f f e c t i e v e
M i d d e l a a r s c h a p .

Zo delg mij uit Uw boek, hetwelk Gij geschreven hebt. Ex. 32:32.

Want dien, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij tot zonde gemaakt. 2 Cor. 5:21.

Er is in de Bijbel een machteloos middelaarschap, en een ander, een beter, dat effectief is. Het machteloze spreekt aldus: "Zo delg mij uit Uw boek, hetwelk Gij geschreven hebt" (Ex. 32:32). Maar het betere, dat altijd levend en krachtig is, wordt in dit woord verkondigd: "Want dien, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij tot zonde gemaakt" (2 Cor. 5:21).

Men moet die twee onderscheiden.

Neen, de heuvel Golgotha is geen grillig opwerpsel van natuurlijke krachten, die in de schepping werken, maar hij is in het midden van tijd en ruimte gezet door den almachtigen God, en ondergronds verbonden aan alle plaatsen van zijn koninkrijk en ook aan alle tijden van zijn heerschappij. Geen plek in kerk en wereld, geen moment in heilige of profane geschiedenis, of Golgotha is er met duizend draden aan verbonden. En nu na Pinksteren onze gedachten in samenvattend oordeel willen zien op Golgotha en op het ware Middelaarschap, nu willen wij het werk nagaan van dien God, die de geschiedenis maakt en die verbindingswegen legt, naar alle zijden, naar en van Golgotha.

Klim op de Sinaï. Ha, zegt ge, ik ken die berg en zijn naam. Het is de berg der verschrikking, van donder en bliksem, van hard geweld, hij is de berg van de Verboden Toegang, die naar zijn eigen wetboek van strafrecht wijst. Zeker, zeker. Maar spreek niet te haastig; want daar ergens op de Sinaï, in een van zijn donkere kloven, heeft de stem der barmhartigheid gesmeekt, gepleit voor God. Het was de stem van Mozes. En Mozes staat op de berg, niet als individu, als kuddeleider, als wereldbestormer. Zijn naam en zijn functie zijn die van de "middelaar des ouden verbonds". Zó treedt hij op de hoogten van Sinaï, zo daalt hij eraf, zo keert hij weder tot God en zegt: o God, ze hebben een gouden kalf gemaakt, ze hebben de beelddienst gewild en de afgodendienst geaprobeerd: nu moet hen wel de vloek verteren, maar och laat mij in hun plaats treden: delg mij uit Uw levensboek, schrap mij van de lijst der gunstgenoten Gods. Zoek en verdoe mij, en laat dezen heengaan.

Ook dit gebed is geen gril; Gods Geest noteert "zonder meer" geen grillen. Neen, hier is de messiaanse lijn te zoeken. Hier worstelt de middelaar des Ouden Verbonds om de middelaarsgedachte te ontplooiën in de daad der voldoening, der plaatsbekleding; hier tast de middelaarsgeest van Mozes naar de Middelaarsdaad van het Nieuwe Verbond. Hij tast en - hij tast mis. Maar tasten is het, en in Mozes' geestelijke worsteling zien we zijn Middelaarshart krimpen van weeën, die de Geest van Christus door zijn tegenwoordigheid laat komen tot het hart van zijn gemeente, dewelke ook in het Oude Testament zijn lichaam is. In Mozes' verlangen is de trillende begeerte van Israëls Messias, die immers worstelt naar Golgotha, die hijgt ter verzoeningsdaad.

Daarom kón Mozes niet; maar zijn gebed móet er zijn, om den Christus te doen zien als de middelaar van een beter verbond, die wél zal kunnen.

Mozes is tenslotte maar één in Gods boek; hij kan de som der getelden met één vermeerderen of verminderen, maar - hij kan al de getelden van het boek niet in zich zelf besluiten. Dát kan Christus op Golgotha; als God Hém uit het boek weg doet, dan worden ze allen weggedaan, en daarom ook allen straks in Christus weer ingeschreven tot in eeuwigheid.

Mozes is alleen maar door het welbehagen Gods in het boek geschreven; maar Christus heeft het boek zelf mede geschreven, wijl Hij de eeuwige God is; daarom kan Mozes niet het boek veranderen, maar de Schrijver zelf van dat boek, die heeft macht, bevoegdheid, met Zijn naam te doen wat Hij wil.

Neen, Mozes kan niet. Hoe groot zijn liefde ook zij, zij komt zelfs tot zonde en spreekt dwaasheid bij God. Want tenslotte is Mozes er "maar" één; maar hij is er tenslotte dan toch altijd één, hij behoort bij Israëel, en heeft er zijn plaats. Daarom, als hij uit het lichaam van Israëel, Gods bruidsvolk, uitgesneden wordt, dan wordt de bruid verminkt, en de Bruidegom ontvangt haar, maar.....geschonden. Ook kan Mozes wel de zonde willen verzoenen, maar hij breekt ze niet; de Bruid houdt haar vlek en rimpel, en zo komt ze tot de Bruidegom. Maar zie dan nu de tegenstelling: Christus verlost de Bruid met al haar leden, en heiligt haar op grond van Zijn rechtvaardiging.

Op Sinaï's top geeft de mens het beste wat hij heeft, en komt niet verder dan een verminkte, en bevlekte bruid; maar op Golgotha staat de Bruidegom met geheel de Bruid op in zuiverheid en deugd.

(Uit Schriftoverdenkingen deel 1, bl 297, van Prof. Dr K. Schilder.)

H O E H E T B E G O N (III)

De voorgeschiedenis van de Kolonie te Monte Alegre.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

In mijn vorig artikel heb ik verteld hoe de emigratie-vereniging Schildwolde e.o. is opgericht en van het bestuur dat verkozen werd, met de opdracht om de vereniging zoveel mogelijk van voorlichting te dienen en om de mogelijkheden van emigratie nader te onderzoeken. Nu, zoals ik al eerder heb opgemerkt, viel er, zo vlak na de oorlog nog weinig te beginnen op dat gebied. Om de mogelijkheden te onderzoeken, zodra die er waren, er gebruik van te kunnen maken, hebben we ons zo gauw mogelijk in verbinding gesteld met de "Stichting Landverhuizing", een instantie, door de Nederlandse regering ingesteld, om emigranten voort te helpen en voor te lichten. We hebben ons daarvoor maar meteen persoonlijk naar Den Haag begeven, want mijn ervaring is, dat persoonlijk contact, en dat met de hoogste instanties, altijd de beste manier is om verder te komen. Je moet je daartoe niet tot de lagere ambtenaren wenden, maar proberen contact te krijgen met de directeuren.

Nu, dat is ons van het begin af wonderwel gelukt. We hadden eerst bovengenoemde instantie opgebeld, of we een onderhoud mochten hebben met de heer Ir. Hartland, toen directeur van de Stichting Landverhuizing, en dadelijk werd met ons een uur afgesproken, waarop hij ons kon ontvangen.

Toen we, nadat we ons op de vastgestelde dag naar Den Haag hadden begeven, bij het kantoor van de Stichting aankwamen, zat de wachtkamer vol met zuchtende mensen, die een of andere aanvraag hadden ingediend, en klaagden: je loopt je dood! je wordt hier van het kastje naar de

muur gestuurd.

Wij gingen echter daar niet zitten wachten, maar vroegen aan een beambte, of hij ons even bij de heer Hartland wilde aandienen, die ons verwachtte. En tot onze verbazing gebeurde dat onmiddellijk. We hebben later ontdekt, waaraan we die welwillendheid te danken hadden.

Grote organisaties op het gebied van emigratie, zoals de Christelijke Emigratie-centrale stuurden deputaties, die in een grote dure slee voor kwamen rijden en op een commando-toon zeiden: wilt u ons wel even inlichtingen geven over dit en dat, want daar zit u immers voor, wat de heren van de hoogste rijksinstantie op dit gebied hevig irriteerde. Maar wij kwamen met de hoed in de hand en vroegen heren, we zijn maar een eenvoudige Groninger boeren-vereniging, en we zouden graag door u voorgelicht worden hoe we doen moeten, en van u horen, welke mogelijkheden er zijn. En daarmee hadden we een goede beurt gemaakt, en hebben van het begin af aan hartelijke medewerking ondervonden.

We werden dan binnengelaten bij de hoogste autoriteit toentertijd op dit gebied, Ir Hartland, die ons zeer vriendelijk ontving. Hij nodigde ons uit om plaats te nemen, vroeg ons of we koffie wilden gebruiken, en presenteerde ons een lekkere sigaar, toen nog een hele weelde, en vroeg ons toen wat er van onze dienst was.

Ir Hartland was maar niet een kamergelcerde en kantoorman, maar was zelf vroeger emigrant geweest en had overal in de wereld gepioneerd. Jarenlang was hij in Indonesië geweest, had een farm gehad in Canada, en was op velerlei terrein in overheidsdienst werkzaam geweest en een erkende autoriteit op landbouwgebied vooral in andere landen, en iemand met een praktische kijk.

Ik was echter wat bezorgd hoe hij ons idee over emigratie-in-groepsverband zou opnemen. Ik wist van de heer Inia, hoe hij en Jhr Sandberg die voor de oorlog de emigratiedienst al hadden geleid, zeer gekant waren tegen Gereformeerde groepsemigratie. Maar we hadden vooraf onze zaak opgedragen aan de Here, die ook de harten zelfs van koningen neigt, en begonnen moedig de geschiedenis van het ontstaan van onze vereniging te vertellen en de plannen, die we hadden en de richtlijnen, die we daarvoor hadden opgesteld.

Toen ik klaar was, zaten we vol spanning te wachten, wat hij ons zou antwoorden. En dat antwoord liet niet lang op zich wachten. "Waarom willen jullie altijd overal een kerk gaan stichten?" zei hij. "Een christen kan toch met zijn Bijbel wel de weg alleen vinden in de wereld? Waarom gaan jullie je b.v. niet in Canada vestigen, daar kunnen straks overal geroutineerde krachten terecht."

Dat was juist het oude strijdpunt met de liberale heren van de emigratie geweest. Nu voelden we, dat het spannen ging. En dan gaat er wel een stil gebed omhoog of de Here ook het hart van deze in hoogte gezetene wilde leiden, dat we hem overtuigen mochten van ons standpunt.

Ik antwoordde hem ongeveer het volgende: Meneer Hartland, deze mensen, die willen emigreren, kunnen niet zonder de kerk en het gemeentelijke leven. Zou daar iets van terecht komen, als ze wild en zijdstrooïd, in Canada terecht kwamen? Ik heb er velen voor de kerk zien verloren gaan, en van het geloof vervallen. Maar dat niet alleen. U zult moeten toegeven, dat een kerkelijke gemeente ook in sociaal opzicht een belangrijke factor is bij emigratie. Wanneer er b.v. moeilijkheden ontstaan, iemand tegenslagen krijgt, er een sterfgeval komt, dan vangt een kerkelijke gemeenschap dat op, en steunt men elkaar onderling.

Terwijl ik zo ons standpunt verdedigde en toelichtte, voelde ik opeens, dat er spanning was gekomen in het vertrek. Meneer Hartland

zat aandachtig te luisteren, zijn secretaresse was opgehouden met schrijven en luisterde met open mond. Toen ik uitgesproken was, bleef het een ogenblik stil en toen zei meneer Hartland: "Dominee, u hebt me overtuigd, u kunt voortaan op mijn steun rekenen"

Later hebben we pas begrepen, waarom onze uiteenzetting zijn belangstelling had gewekt.

We keken elkaar verbaasd en verwonderd aan, dat begrijpt u. De Here had ook dit hart geneigd als waterbeken!

(wordt vervolgd)

Ds J. van Dijk.

Novidades do BRASIL

Periode 10 april - 5 mei 1967.

Tot de belangrijkste politieke gebeurtenis in de afgelopen maand kan worden gerekend de Interamerikaanse conferentie te Punta Del Este in Uruguay. Met uitzondering van Cuba, Haïti en Bolivia, waren alle Amerikaanse landen vertegenwoordigd en wel op het hoogste niveau, n.l. door de Staatshoofden zelf en hun Ministers van Buitenlandse Zaken. Ook Brazilië heeft met een vrij omvangrijke delegatie aan de bijeenkomst deelgenomen.

President Johnson van de Verenigde Staten heeft verklaard, dat de Zuid-Amerikaanse landen, willen zij met succes van de Amerikaanse financiële hulp profiteren, eerst zelf orde op eigen zaken moeten stellen. De Peruaanse president deelde mede, dat allerhande financiële steun en verhoging van de productie weinig vooruitgang brengt zolang efficiënte transport- en verbindingswegen ontbreken. Zijns inziens dient in de eerste plaats hierin verbetering worden gebracht.

De regering van president Costa e Silva, die nauwelijks 2 maanden aan het bewind is, ondervindt reeds thans kritiek, vooral op haar economisch beleid. De voormalige Minister van Planning, de bekende econoom Roberto Campos, heeft zijn teleurstelling geuit over de plannen van de huidige regering de versoberingspolitiek te verlaten door onder meer loonsverhogingen, belastingverlaging in te voeren. In krantenartikelen werd zelfs melding gemaakt van een op handen zijnde breuk met de ex-President Maarschalk Castelo Branco. Aangezien deze nog steeds veel invloed heeft in legerkringen, kan dit tot ernstige consequenties leiden.

Ook de Braziliaanse clerus heeft zich geroepen gevoeld bij monde van de Bisschop van Santo André, een belangrijk industrie-centrum van São Paulo, haar stem te laten horen tegen het beleid van de nieuwe President. Bedoelde kerkelijke hoogwaardigheidsbekleder, Dom Marcos de Oliveira, heeft tijdens een arbeidersbetoging op 1 mei een rede gehouden, waarbij hij nogal felle kritiek uitceefde op de Amerikaanse invloed. Hij hekelde de steeds toenemende werkeloosheid en de hoge kosten van levensonderhoud, en zei dat de Braziliaanse arbeider een bedelaar zou kunnen worden genoemd. Tijdens de betoging werd een Amerikaanse vlag verbrand. Sedert de Revolutie van maart 1964 hebben zich dergelijke voorvallen nog niet voorgedaan. Ook op andere plaatsen vonden anti-Amerikaanse betogingen plaats, vooral van de zijde der studenten. In deze kringen is onrust ontstaan door het tekort aan plaatsen op de Universiteiten.

In São Paulo werd met medewerking van Amerikaanse, Engelse, Franse, Italiaanse en Zwitserse bankinstellingen de "Banco de Desenvolvimento e Investimentos Privados" (Investbanco) opgericht met een beginkapitaal van US\$ 2.300.000,- voor het verlenen van kredieten op langere termijn. Geruchten omtrent een nieuwe devaluatie van de Cruzeiro doen de ronde.

De regering beraadt zich op een meer effectieve prijscontrole teneinde de voortdurende stijging van kosten van levensonderhoud te beteugelen.

Teneinde de landbouwerisis, speciaal in de Staat São Paulo op te lossen, worden pogingen ondernomen om zowel van de Federale regering als van de Wereldbank gelden los te krijgen voor kredietversterkingen op langere termijn en met lagere rentevoet.

De Secretaris van Landbouw van São Paulo heeft voorstellen gedaan de belastingen op de export van verschillende agrarische producten voorlopig op te heffen, teneinde de uitvoer te stimuleren.

B R I E F uit het moederland

.....

(vervolg mei-nummer)

De aanval is na de aanvang der Synode - van één zijde tenminste - duidelijker geworden. Er is nu geen reden meer een vraagteken te plaatsen achter de (hiervoor) reeds gestelde vraag: "of is het soms de bedoeling Kamphuis te weren van de Synode?". Een aantal uitroeptekens is nu gewettigd.

Ik geef een citaat van ds Visee uit de "Kamper Kerkbode" weer. Dat deze scribent het niet-aanvaarden (hij noemt het: heenzenden!) van ds Schoep zou veroordelen en dat hij die z.g. 'Open brief' niet tegen de belijdenis zou achten, is voor de lezers van zijn artikelen geen verrassing meer. Een tweede dieptepunt bereikt dit stukje, als geschreven wordt:

"Opvallend daarbij is, dat in deze affaire de aanwezige hoogleraren (2) een grote rol gespeeld hebben. Met name één van hen treedt daar volgens de verslagen van het Gezinsblad op, alsof hij daar niet is als adviseur, die spreekt, als hem om raad gevraagd wordt, maar alsof hij lid der vergadering is. Zover zijn we al weer gekomen. Een adviseur dringt er bij de Synode op aan een wettige afgevaardigde heen te zenden."

Terecht merkt ds Goedhart op, dat ds Visee blijkbaar een ander Gezinsblad leest, dan het onder ons bekende, want daarin stond over zo'n adviseurschap niets.

Het zou - in verband hiermede - interessant en misschien ook wel noodzakelijk zijn eens het gedrag van andere adviseurs te onderzoeken. In art. 42 D.K.O. staat: "Waar in een kerk meer predikanten zijn dan één, zullen ook zij, die niet volgens het voorgaande artikel afgevaardigd zijn, in de Classe mogen verschijnen en adviserende stem hebben." Nu weten we allen, dat velen van deze kans, om als adviseur op te treden, gebruik maken. Het kan gebeuren, dat van één kerk, behalve de 2 afgevaardigden nog wel 2 of 3 predikanten "in de Classe verschijnen". Nog eens, het zou wel interessant zijn, om het gedrag dezer adviseurs eens nader te bestuderen.

Opvallend is, dat deze waarschuwendende stem tegen adviseurs, die "een dikke vinger in de pap hebben", er geen bezwaar tegen heeft met

twee andere hoogleraren en enkele andere personen (de gezamenlijke 'Opbouw-redactie') als post-adviseur op te treden en een verklaring afgeeft over het gebeuren op de Generale Synode! Alsof die Opbouw-redactie een nieuw kerkelijk college is. Er zijn blijkbaar mensen, die een dikke vinger in de pap wensen, terwijl ze de opdracht en het verzoek, om als adviseurs op te treden niet hebben. Het is een reden tot grote dankbaarheid, dat de Synode dit droevige maar noodzakelijke besluit met bijna algemene stemmen nam. Moge er veel gebed zijn, dat de broeders weer getrouw gaan meewerken. Als we naar de mensen kijken..... ja dan! Maar Gods genade is groot. Zijn trouw voor Zijn kerkvolk oneindig.

Op 'kerkelijk terrein' dus veel zorgen, al ontbreken de bewijzen van Gods trouw ook vandaag niet,

Ook op 'politiek terrein' veel reden tot zorg. Ook veel reden tot blijdschap: denkt u maar aan de blijde gebeurtenis in ons Vorstenhuis. Op de Nationale Feestdag maakt de radio melding van relletjes in Amsterdam en Den Haag en Utrecht. Voortgaande gezags-crisis dus, en, wat nog erger is, voortgaande ontkenning van de goddelijke opdracht tot gezagshandhaving. Er zal wel een interpellatie in de Kamer volgen over het optreden der politie.

Het kan je allemaal zo mismoedig, zo intens verdrietig maken. Gods Woord is zo duidelijk en de verwarring neemt hand over hand toe, overal, op elk "terrein".

Hoe kan 't ook anders, als men Gods Woord en de Belijdenis der Kerk terzijde schuift. "Kerkverraad is landverraad", schreef eens iemand. En men jammerde "ach en wee" over die scherpe uitdrukking.

't Kan misschien ook wel wat anders geformuleerd worden, maar ziet men dan nu nog steeds niet in, dat het fundament onder het gehele leven wordt weggegraven?

En daarvoor biedt een nieuwe 'positief-rechtse-politieke-partij' van een oud-Boerenpartij-lid geen redding. Want als deze man, de heer Voogd, een christelijk-nationale daad wil verrichten, dan moet hij geen grootste-gemene-deler-partij oprichten, maar zich en kerkelijk en politiek aansluiten bij hetgeen de HERE hier reeds gegeven heeft in Vrijmaking en G.P.V.

Dat is ook de enige, maar ook een zeer grote reden tot gerustheid en vertrouwen, die alle zorg weer wegnemen kan. De getrouwe prediking vindt nog steeds doorgang, het G.P.V.-geluid wordt nog steeds gehoord, en alle arbeid naar de opdracht des Heren kan en mag nog doorgaan.

Laten we samen-werken! (Ziet U wel: wéér een "verband"!).

U op uw plaats en wij hier, in ons klein hoekje; want wij weten het, we ervaren het steeds weer: onze Here en Heiland heeft een "wereld-kerk".

Als altijd, met recht christelijke groet,

Uw S.J. Sietsma.
Zuidhorn.

MEDEDELING van de Redactie

Hoewel de krant aan de Hollandse abonnees rechtstreeks verzonden wordt tegenwoordig, en niet meer via het correspondentieadres in Nederland, menen we er goed aan te doen, er op te wijzen, dat het correspondentieadres, R.J. Groenveld, Oldehove wel de betalingen van het abonnementsgeld blijft ontvangen.

Z o n n i g e   S e p t e m b e r m o r g e n

De zomer en de late rozen
 zijn zacht ontbladrend uitgebleeid;
 het bloedend vuur, het hete blozen
 tot oud octobergoud vergloeid.

de groene vlammen van de bomen
 - bestorven bruin en wingerdrood -
 zijn van hun donkre drift benomen
 o dag, o droom van blauw en goud !

het licht hangt in de honigraten
 der vensters als een vochtig vlies
 en morgenzon in de gelaten
 waarin bij nacht de dreefheid wies.

o zijden zonlicht, zacht kristal
 hoe onbeschrijfelijk mild en edel
 verzilvert gij het smal ravijn
 der huizen en de ranke schreden

der meisjes langs de waterval
 en langs de gracht en op de bruggen
 die teer gebogen ruggen
 welfen over het fulpen waterdal;

de kindren vangen met hun handen
 de zachte speren; en hun mond
 vangt het geluk met open tanden
 van dauw en vochte morgenstond.

o witte wel, o waterval
 omhuiverd door die vroege tent
 van hemelsblauw, o firmament
 dat koel en diep doerschijnend is;

genees mijn hart dat in de zomer
 zo ruw en rood gehavend werd;
 genees het in de klare stromen
 voordat het dreef en avond wordt.

BLIJ WEER THUIS TE ZIJN

Ja, daar zit je met de belofte van de vorige maand. Toen schreven we: U krijgt een reisverslag. Eerdër was al beloofd ook een dergelijk verslag van de Mato Grosso-reis op een gemeentevergadering te zullen geven. Dat hopen we, zodra de dia's klaar zijn ook te doen. Voor de kerk van New Westminster werd inmiddels een rapport klaar gemaakt. Het is niet onze taak dat hier te publiceren. Dus zitten we tussen twee vuren: de komende gemeentevergadering en het verschenen rapport. Op de volgende manier misschien kunnen we dit omzeilen:

Op woensdag 18 mei vertrokken we en op de 31 ste waren we weer thuis. We namen afscheid van elkaar met een herinnering aan het gebed om bewaring, zoals dat werd uitgesproken in de kerk. En weer thuis kunnen we niet anders, dan dankbaar constateren, dat de Here die gebeden verhoord heeft.

Het eerste reisdoel was Curitiba. Toen daar de geldzaken waren afgedaan zochten we "Os Navigators" op. Daar leerden we Kenneth Lottis kennen en 's avonds in een restaurant vertelde hij ons uitvoerig alles wat wij wilden weten. Wij wisten alleen maar, dat deze organisatie bezig is met zendingswerk onder de studenten in Curitiba. Eerst kregen we de ontstaansgeschiedenis van de beweging te horen. Een interessant gegeven hieruit: het begin van deze organisatie ligt voor wereldoorlog II. Men werkte vooral onder de mariniers (vandaar ook de naam). Na enige jaren waren er op een bepaald schip 100 mariniers bekeerd. Al deze mariniers kwamen om het leven toen Japan op 7 december 1941 de Amerikaanse vloot in Pearl Harbour bombardeerde....

Ook was een van onze vragen die avond: "U zegt steeds: de Schriften bestuderen. Gebruikt U de Bijbel als het onfeilbaar Woord van God?" Daarop werd bevestigend geantwoord en meteen werd ons ook een voorbeeld van de macht van Gods Woord gegeven.

De Navigators waren in contact met een student. Deze student had een relatie met een vrouw en kwam bij de zendeling om advies. Het tijdstip, waarop hij dit deed was niet gelukkig gekozen. De zendeling stond op het punt om op reis te gaan en kon hem onmogelijk nog helpen met een uitvoerig advies. Daarom maakte hij een kort tekstenlijstje en daarna vertrok hij. Na terugkomst sprak de student nergens over, totdat de zendeling nieuwsgierig er naar vroeg. "Dat was toch gemakkelijk, want Gods Woord zei mij, hoe ik het doen moest", luidde het antwoord.

Van deze dingen diep onder de indruk, reisden we naar São Paulo. Daar moesten we een dag wachten en besteedden de tijd aan een gesprek met een advocaat en Dr Jacó Lafer van de firma Klabin.

De volgende dag vertrokken we naar Mato Grosso en een lange trein- en een korte (6 uur) busreis brachten ons in Dourades.

Dichtbij Dourades ligt een zendingspost. Daar werkt men onder de Indianen: "Missão Evangélica aos Caiuas." Dit is een algemeen protestantse zendingspost, uitgaande van verschillende presbiteriaanse kerken in Brazilië. Het zendingswerk, geleid door rev. Orlando Andrade wordt daar gekoppeld aan barmhartigheidswerk. Dit laatste omvat een groot ziekenhuis, geleid door donna Loide Bonfim Andrade. Lang en openhartig spraken we met deze mensen. Ook toen we daar weggingen, waren we onder de indruk. En de reis naar Cuiaba, in totaal 31½ uur, was lang genoeg om over al het gehoorde na te denken. Want er kwamen vragen. Hoe moet je deze mensen en hun werk "verwerken in je Gereformeerde systeem"? Er rezen vragen over de ware kerk. Samen spraken we

erover. En al pratende wezen we elkaar op drie dingen: De Here is de God van de oogst, maar wij hebben te werken naar de opdrachten, die de Here ons gaf:.....lerende hen onderhouden al wat ik u geboden heb. Ook herinnerden we ons in grote lijnen de inhoud van een Reformatie-artikel van dr Trimp over de ware kerk. Wat we er ons van herinnerden was: de kwestie van de ware kerk blijft altijd een open en schrijnende wond, die door het pijn-doen tot eenheid oproept. Schrijnend, ja.

Na die 31 lange uren kwamen we in de hoofdstad van Mato Grosso, Cuiaba aan, en na een gesprek met Mr George Huistes van het Summer Institute of Linguistics, bleek het nodig naar Brasilia te reizen. Per vliegtuig gingen we via Goiania naar onze nieuwe hoofdstad, maar kwamen er 's zaterdagsavonds te laat aan om nog zaken te kunnen doen. We moesten wachten tot maandagmorgen en bezochten daarom een kerkdienst van de Presbyteriaanse kerk. De preek zou gaan over Lucas 1:66 b: "Wat zal er van dit kind worden?" Het woordje 'zou' in de voorafgaande zin is gebruikt omdat de dominee de tekst verkeerd gelezen had en een 'spreekbeurt' hield over: Wat zal er van uw kind worden? Dit deed hij vanuit vondsten van de psychologie en via citaten van Louis Pasteur en van Amerikaanse zendelingen. Erg arm allemaal en wij herinnerden ons de rijke (lees)diensten in Monte Alegre.

Die maandagmorgen werkten we ons programma af en maandagmiddag om 1 uur stapten we in de bus. Precies 48 uur later waren we weer thuis. En toen we 's zondags daarop naar de kerk gingen, kregen we een pracht antwoord op al het onderweg overdachte. Er werd een preek gelezen van ds Francke over Joh. 17:17 en 18. In deze preek werd gezegd hoe de apostelen en ook de zendelingen de wereld in gestuurd worden met de bede van de Heiland: "Heilig hen in Uw waarheid; Uw Woord is de waarheid. Gelijk Gij Mij gezonden hebt in de wereld, heb Ik ook hen gezonden in de wereld. En Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid."

Het antwoord op onze vragen werd hier gegeven. Zo worden de zendelingen uitgezonden en dit is het startpunt: geheiligd in de waarheid. Nog meer zaken gingen we nalezen, toen we thuis gekomen waren. Over de zaak: kerk en geloof, wilden we nog iets meer lezen, want terugdenkend aan het in Curitiba en in Dourades gehoorde, kwam dit nog wel weer in ons boven. We lazen in de INSTITUTIE het volgende:

Boek IV : 1, par. 1.: Over de ware kerk, met welke wij eenheid moeten onderhouden, omdat zij de moeder is van alle vromen.

" In het vorige boek is uiteengezet, dat door het geloof Christus de onze wordt, en wij deelgenoten worden van het door hem aangebrachte heil en de eeuwige gelukzaligheid. Maar omdat onze onervarenheid en traagheid, ja ook de ijdelheid van ons verstand, uiterlijke hulpmiddelen nodig hebben, waardoor het geloof in ons worde voortgebracht, en vermeerderd, en vordering make tot de eindpaal toe, heeft God ook die hulpmiddelen er bij gevoegd, om daardoor onze zwakheid te hulp te komen, en, opdat de prediking van het evangelie haar kracht zou hebben, heeft Hij deze schat bij de kerk in bewaring gegeven. Hij heeft herders aangesteld en leraars (Ef. 4:11), om door hun mond de Zijnen te onderwijzen; Hij heeft hen bekleed met gezag; kortom, Hij heeft niets nagelaten, wat dienstig zou zijn tot heilige eenstemmigheid des geloofs en tot de goede orde. In het bijzonder heeft Hij de sacramenten ingesteld, van welke wij door de ervaring gevoelen, dat ze zeer nuttige hulpmiddelen zijn om het geloof te voeden en te versterken."

"Ik zal beginnen bij de kerk, in wier schoot God wil, dat Zijn kinderen verzameld worden, niet alleen opdat ze door haar moeite en dienst

gevoed worden, zolang ze zuigelingen en kinderen zijn, maar opdat ze ook door haar moederlijke zorg geregeerd worden, totdat ze opgegroeid zijn en eindelijk tot de eindpaal des geloofs komen. Want deze dingen die God samengevoegd heeft, mogen niet gescheiden worden (Matth 10:9), dat voor hen, voor wie Hij een Vader is, de kerk ook een moeder zij, en dat niet alleen onder wet, maar ook na de komst van Christus, gelijk Paulus getuigt (Gal. 4:26), die leert, dat wij kinderen zijn van het nieuwe en hemelse Jeruzalem."

Par. 3:

"Daar komt bij, dat wij er zeker van zijn, dat de waarheid voor ons zal blijven vaststaan, zolang wij in de schoot der kerk gehouden worden. Tenslotte gevoelen wij, dat deze beloften op ons betrekking hebben: 'De zaligheid zal van Sion zijn', 'God zal verblijven in het midden van Jeruzalem, zodat het nooit zal wankelen' (Joël 2:32; Obadja 17; Ps 46:6). Zoveel vermog het deelgenootschap aan de kerk, dat het ons houdt in Gods gemeenschap."

Blij en dankbaar waren we, dat we (ondergetekende en br K. Sikkema) deze reis mochten maken, maar ook blij en dankbaar zijn we, dat we weer thuis mogen zijn. Omdat we daar zo gevoed worden vanuit Gods woord, dat door het eenvoudig goed luisteren naar een preek - ook al is het maar een leedsdienst - de richtlijnen duidelijk gegeven worden.

A. Nap.

DS BRAAKSMA, beroepen zendeling voor Brazilië, schreef onder meer:

"Wilt U alle broeders en zusters daar bij U vast de groeten doen, namens mijn vrouw en mij? We verheugen ons nu al op de kennismaking en hopen, dat de Here onze weg naar U voorspoedig zal maken."

A.N.

R u b r i e k   v o o r   d e   V r o u w

.....

+++++

Nu de Braziliaanse meisjes op de cursus zo met vuur en verve aan het breien zijn geslagen, zullen ze Uw hulp misschien ook wel eens een keer vragen, hoe een bepaalde steek moet.

Voor dat geval, en wellicht hebt u er zelf ook wel iets aan, staat het breipatroon van deze damestrui hiernaast met de Portugese en de Nederlandse tekst.

De modellen door de Penguinwolfabrieken op de markt gebracht, hebben haast allemaal een op schaal getekend patroon naast de beschrijving, wat het overzicht wel bevordert.

Material.

11 novêlos de 1a Pinguin-Cintil-
ante, verde.

2 novêlas " " - branco

2 angulhas para trico, no 3.

2 angulhas para trico, no 3½.

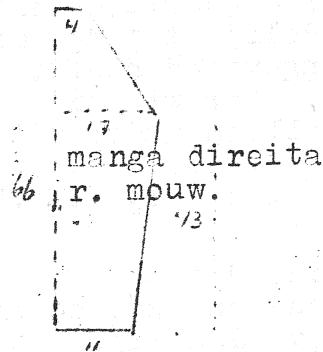
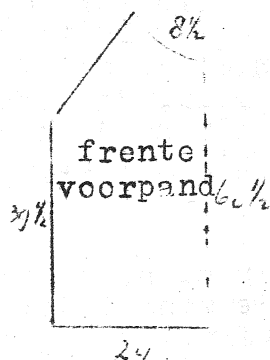
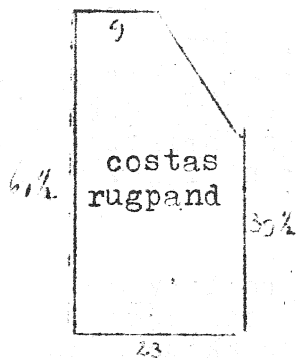
Materiaal.

11 kluwens Pingouin wâl, Cintelante
groen

2 kluwens " ", wit.

2 breinaalden no 3.

2 breinaalden no 3½.

PONTOS EMPREGADOS

Meia

Amostra : Um quadro de 5 cm:
12 p. x 17 carr.

(Antes de começar o seu trabalho, verifique, se você obtém uma amostra igual à nossa, usando as agulhas e la indicadas. Se o resultado não for idêntico, muda suas agulhas, até igualar a sua amostra à nossa: elas são muito grossas ou muito finas para o seu ponto.)

Abreviações: carr. = carreira = naald
t. = trico = averecht.
m. = meia = recht.

Costas

Montar 110 p. nas ag. 3 com lâ branca e tricotar em meia. Fazer $3\frac{1}{2}$ cm: 1 carr. em trico pelo direito; mais $3\frac{1}{2}$ cm e passando para as ag. $3\frac{1}{2}$ e lâ verde e continuar em meia.

A $39\frac{1}{2}$ cm do começo, rematar de cada lado para as cavas 2 p. e cada 4 carr.: fazer 2 vezes o mato duplo (2m., 3p. juntos em meia e no fim da carr., quando faltarem 5 pontos para terminar, tirar 1 p. sem fazer em m., 2 p. juntos em meia, passa 1 p. sem fazer sobre o mato e 2 m.) 1 vez o mato simples (2m., 2p. juntos em m. e no fim da carr. quando faltarem 4 p. para terminar tirar 1 p. sem fazer em m., 1 m., passar o sem fazer sobre o tricotado e 2 m.)"

Repetir a explicação entre os sinais "" até ficarem 42 p. que se rematam de uma vez.

GEBRUIKTE STEKEN

Tricotsteek

Proeflapje: Op een vierkantje van 5 cm: dit zijn 12 steken en 17 naalden.

(Voor U met Uw werk begint is het nuttig, dat U ook een proeflapje maakt met de aangegeven wol en breinaalden. Indien het resultaat niet gelijk is, verander dan van breinaalden. Deze zijn dan te groot of te klein voor de steek.

v = vözes = keer

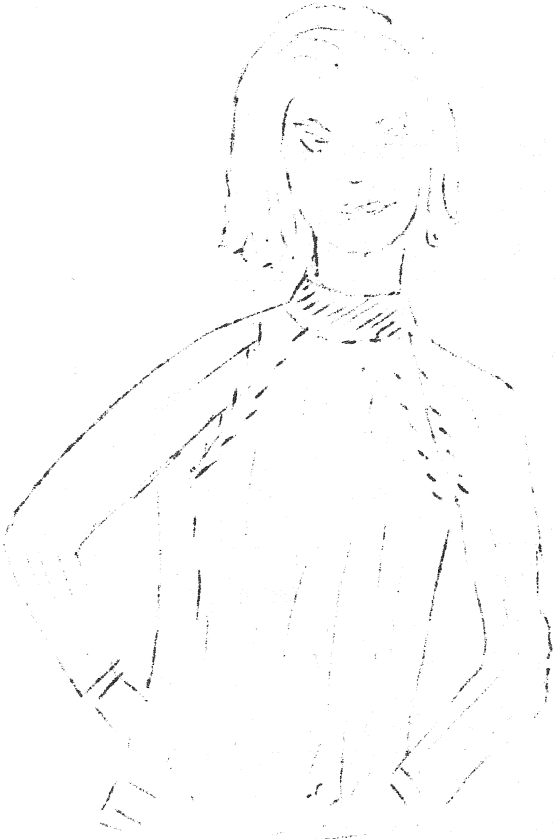
p = ponto = steek.

ag. = agulha = breinaald.

Rugpand

Opzetten 110 st. op breinaalden nr 3 met witte wol, en brei $3\frac{1}{2}$ cm in tricotsteek. Nu 1 nld averecht a.d. rechte kant. Nog eens $3\frac{1}{2}$ cm er bij, en dan met groene wol op nld nr $3\frac{1}{2}$ in tricot verder gaan. Op $39\frac{1}{2}$ cm vanaf het begin aan iedere kant voor de armsgaten 2 st. minderen, en iedere 4e nld: 2 maal de dubbele mindering maken. (2 r. 3 st. recht samenbreien en aan het eind van de naald als er nog 5 st. overblijven 1 st. r. er af halen, 2 st. r. samenbreien, de afgehaalde over de mindering halen en 2 r. breien.) en 1x de enkele mindering maken: (2r., 2 st.r. samenbr. en aan het eind v.d. nld. als er nog 4 st. over zijn, 1 st. r. afhalen, 1 r. breien, de afgehaalde over de gebreide halen en 2 r.)

Het tassen de tekens geplaatste "" herhalen tot er 42 st. over zijn, die in 1x afgekant worden.

Frente

Montar 114 p. e fazer como nas costas.
A $39\frac{1}{2}$ cm do começo, rematar de cada lado para as caves, 3 p. e cada 4 carr. fazer" 3 vêzes o mate duplo, e 1 x o mate simples" Repetir a explicação entre os sinais"
A 56 cm do começo rematar no meio, 16 p. Trabalhando cada lado separadamente, continuar rematando para o decote, cada 2 carr. 3 p. (2 v.) e 2 p. (3 v.) continuando os mates da cava até terminarem os p.

Voorpand.

Opzetten 114 steken en breien gelijk het rugpand. Bij 39 cm van het begin aan iedere kant voor de armsgaten 3 st. afkanten en iedere 4e nld.: "3x de dubbele mindering en 1x de enkele mindering maken" Het tussen aanhalingstekens geplaatste herhalen. Bij 56 cm vanaf het begin 16 st. in het midden afkanten. Werk beide kanten gelijk Met de mindering voor de hals verder gaan met: iedere tweede naald 3 st. (2x) en 2 st (3x), met de mindering voor de armsgaten doorgaan tot de steken op zijn.

Maga direita

Montar 50 p. e fazer a barra como as anteriores. Passando para as ag. $3\frac{1}{2}$ e lâ verde, continuar em meia, aumentando de cada lado, cada $1\frac{1}{2}$ cm : 1 p. (21v.). A 43 cm do começo, fazer a cava como das costas até ficarem 20 p. que se rematam em 3 vêzes a partir da direita. Fazer a outra manga ao contrario.

Gola

Montar 34 p. nas ag. $3\frac{1}{2}$ com lâ branca e tricotar em meia aumentando à esquerda 1 p. cada 2 carr. (para ficar em viés). Quando tiver 46 cm rematar.

Modo de armar.

Passar ligeiramente a ferro e costurar à máquina. Fechar a gola e pregá-la no decote.
Fazer as bainhas em baixo e nas mangas.

Rechter mouw

Opzetten 50 st. met witte wol. In tricotssteek breien gelijk de vorige. Wissel voor brienaald $3\frac{1}{2}$ en groene wol, in tricotssteek breiend, aan iedere kant elke $1\frac{1}{2}$ cm 1 st. meerderend (21x.). Bij 43 cm het armsgat maken als bij het rugpand, tot er 20 st. overblijven, die in 3x afgekant worden, te beginnen van r. Maak de andere mouw in spiegelbeeld.

Kraag

Opzetten 34 st. op nld $3\frac{1}{2}$ met witte wol. In tricotst. breien en rechts iedere 2 nld. 1 st. meerderen en links iedere 2 nld. 1 st. minderen, (voor het schuin liggen van de steker Bij 46 cm afkanten.

Afwerking

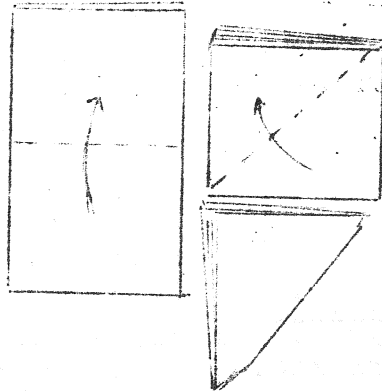
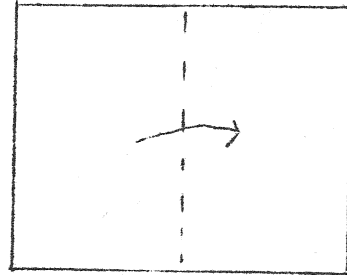
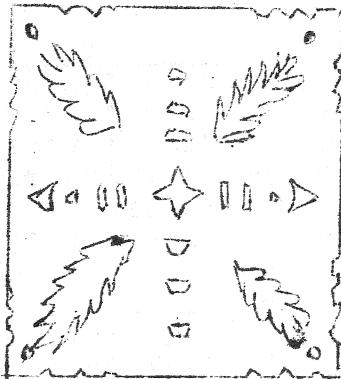
Licht strijken en op de machine in elkaar stikken. Sluit de kraag en naai ze aan de hals. Maak de zomer aan onderkant en mouwen.

RUBRIEK VOOR DE JEUGD

=====

Deze keer nog een paar figuren, die jullie van papier kunt maken. Zie je de schermers, de acrobaten en het kleedje met de verschillende figuurtjes erin? Hoe het papier voor het knippen gevouwen moet worden, is op de tekeningen wel te zien. Denk er om, dat je de vouwlijn nooit doorknipt, want dan krijg je twee stukken. Probeer het maar eerst eens met een oude krant, dan kun je het daarna van een mooier stuk papier doen. Wat je met die kleedjes kunt doen? Oh, een heleboel. Onder de zondagse koek leggen, die je moeder gebakken heeft. Je zult zien, dan smaakt die nog lekkerder dan anders. Eerlijk waar! Of, als je het jammer vindt van de vetvlekken, die er dan opkomen, wel, dan prik je het kleedje tegen de muur.

Dat laatste kun je ook doen met de schermers en de 2 acrobaten. Ga je het papier nog vaker dubbel vouwen in een zigzaglijn, dan krijg je een hele rij acrobaten boven elkaar, en een hele rij schermers naast elkaar.

J.C.D.

Onze dank is groot aan de HERE, Die alles
welmaakte, en ons zegende met de geboorte
van

P E T E R

broertje van Reinder en Willemien.

R. NAUTA

I. NAUTA - Janssens

Monte Alegre, 9 juni 1967.